

## فهرست مطالب

۱۳.....	مقدمه
۱۵.....	بخش اول: ارث
۱۵.....	فصل اول: در کلیات ارث
۱۵.....	مبحث اول: تاریخچه ارث
۱۶.....	گفتار اول: ارث در اسلام
۱۷.....	گفتار دوم: ارث در اروپا
۱۷.....	مبحث دوم: مفهوم ارث در لغت و اصطلاح
۱۹.....	گفتار اول: ارث به معنای «میراث»
۱۹.....	گفتار دوم: ارث به معنای «استحقاق»
۲۰.....	مبحث سوم: در تعریف ترکه
۲۰.....	مبحث چهارم: موارد ارث
۲۲.....	فصل دوم: شرایط ارث
۲۳.....	مبحث اول: موت مورث
۲۳.....	گفتار اول: موت حقیقی
۲۴.....	گفتار دوم: موت فرضی
۲۶.....	مبحث دوم: وجود وارث
۲۷.....	گفتار اول: در توارث حمل
۲۸.....	بند اول: شرط انعقاد نطفه در توارث حمل
۲۹.....	بند دوم: زنده متولد شدن حمل
۳۰.....	بند سوم: تأثیر وجود حمل در تقسیم ترکه
۳۴.....	گفتار دوم: حکم فوت اشخاصی که از یکدیگر ارث می‌برند
۳۶.....	گفتار سوم: وارثی که غایب مفقود الاثر باشد
۳۶.....	بند اول: سهم الارث غایب مفقود الاثر
۳۸.....	بند دوم: حفظ و اداره سهم الارث غایب مفقود الاثر
۴۰.....	گفتار چهارم: فرزند خواندگی (فقدان رابطه توارث)
	گفتار پنجم: ترکه متوفی که وارث او معلوم نیست یا متوفی بلا وارث و اداره و
۴۰.....	تملک ترکه بی وارث
۴۳.....	گفتار ششم: ارث در تلقیح مصنوعی
۴۶.....	بند اول: ارث در تلقیح مصنوعی با اسپرم شوهر
۴۷.....	بند دوم: ارث در تلقیح مصنوعی با اسپرم بیگانه

- مبحث سوم: وجود ترکه برای مورث ..... ۵۰
- گفتار اول: اموال قابل وراثت ..... ۵۰
- بند اول: مستمری بازماندگان کارکنان دولت و حقوق ناشی از قانون تأمین اجتماعی و بیمه عمر ..... ۵۱
- بند دوم: دیه قتل ..... ۵۳
- بند سوم: ضرر و زیان ناشی از قتل ..... ۵۶
- گفتار دوم: دیون مورث ..... ۵۷
- فصل سوم: مکان و زمان تحقق ارث ..... ۶۰
- مبحث اول: مکان تحقق ارث ..... ۶۰
- مبحث دوم: زمان تحقق ارث ..... ۶۲
- فصل چهارم: موجبات ارث و طبقات مختلف وراثت ..... ۶۲
- مبحث اول: موجبات ارث ..... ۶۲
- مبحث دوم: طبقات مختلف ارث ..... ۶۴
- گفتار اول: نسب ..... ۶۵
- بند اول: خویشاوندی طولی یا عمودی ..... ۶۵
- بند دوم: خویشاوندی عرضی یا در خط اطراف ..... ۶۵
- بند سوم: ضابطه تعیین اندازه قرابت ..... ۶۶
- بند چهارم: استثنائات وارد بر اصل نزدیک تر بودن به متوفی ..... ۶۸
- گفتار دوم: سبب ..... ۷۷
- بند اول: ارث زوجین ..... ۸۰
- بند دوم: سهم الارث زوج و زوجه نسبت به عرصه و اعیانی ..... ۸۰
- بند سوم: تقدی بر ارث زوجه ..... ۸۲
- بند چهارم: ارث زن در طلاق مریض ..... ۸۳
- بند پنجم: ارث زن در صورت مقارنت مرض و عقد ..... ۸۶
- فصل پنجم: در حجب ..... ۸۸
- مبحث اول: انواع حجب ..... ۸۸
- گفتار اول: حجب از تمام ارث ..... ۸۹
- گفتار دوم: حجب از بعضی ارث ..... ۸۹
- بند اول: پدر و مادر، در صورتی که متوفی فرزند یا فرزند فرزند داشته باشد ..... ۹۰
- بند دوم: زوج و زوجه در صورتی که متوفی، فرزند یا فرزند فرزند داشته باشد ..... ۹۲
- بند سوم: مادر، در صورتی که متوفی، برادر یا خواهر موضوع بند ب ماده ۸۹۲ قانون مدنی را داشته باشد ..... ۹۴
- گفتار سوم: اجتماع چند موجب ارث در شخص واحد ..... ۹۷

## فهرست مطالب □ ۷

- بند اول: اجتماع موجبات متعدد نسبی و سببی..... ۹۸
- بند دوم: اجتماع موجبات متعدد نسبی..... ۹۸
- فصل ششم: اقسام ورثه (صاحبان فرض و قرابت)..... ۹۹
- مبحث اول: کسانی که ارث را به فرض می‌برند (صاحبان فرض)..... ۱۰۰
- مبحث دوم: کسانی که سهم الارث خود را به قرابت می‌برند: (مستنبط از ماده ۸۹۶-۸۹۸ قانون مدنی)..... ۱۰۲
- مبحث سوم: اشخاصی که گاهی به فرض و گاهی به قرابت ارث می‌برند(ماده ۸۹۷ قانون مدنی)..... ۱۰۲
- مبحث چهارم: مفهوم و ماهیت «رَدِّ»..... ۱۰۳
- گفتار اول: رَدِّ در طبقه اول وراثت..... ۱۰۴
- گفتار دوم: رَدِّ در طبقه دوم وارث..... ۱۰۷
- گفتار سوم: رَدِّ در طبقه سوم وارث..... ۱۰۸
- فصل هفتم: عول و تعصیب..... ۱۰۸
- مبحث اول: عول..... ۱۰۸
- مبحث دوم: تعصیب..... ۱۰۹
- مبحث سوم: حیوه و شرایط آن..... ۱۱۰
- فصل هشتم: سهم الارث طبقات مختلفه وراثت..... ۱۱۲
- مبحث اول: ورثه طبقه اول..... ۱۱۲
- مبحث دوم: تسهیم ارث در طبقه دوم..... ۱۲۳
- گفتار اول: مجموع فرضها مساوی با واحد ترکه باشد..... ۱۲۵
- گفتار دوم: مجموع فرضها بیشتر از واحد باشد..... ۱۲۶
- گفتار سوم: مجموع فرضها کمتر از واحد باشد..... ۱۲۶
- گفتار چهارم: قواعد کلی تقسیم ارث در طبقه دوم وراثت..... ۱۲۷
- گفتار پنجم: در سهم الارث طبقه دوم..... ۱۲۹
- بند اول: وارث منحصر به فرد..... ۱۳۰
- بند دوم: ورثه متعدد..... ۱۳۰
- مبحث سوم: تسهیم ارث در طبقه سوم..... ۱۳۵
- گفتار اول: قواعد حاکم بر تقسیم در طبقه سوم..... ۱۳۸
- بند اول: تقسیم ترکه میان اعمام و احوال..... ۱۳۹
- بند دوم: تقدم همسر و خویشان مادری در صورت نقص ترکه..... ۱۳۹
- مبحث چهارم: ارث خنثی..... ۱۴۲
- گفتار اول: سهم الارث خنثی..... ۱۴۳
- گفتار دوم: ارث شخص فاقد علامت جنسی..... ۱۴۴

۱۴۴.....	فصل نهم: موانع ارث
۱۴۷.....	مبحث اول: قتل
۱۴۷.....	گفتار اول: اقسام قتل
۱۵۰.....	گفتار دوم: شرایط مانع بودن قتل از ارث
۱۵۱.....	بند اول: مقتول باید هنگام قتل در مقام مورث قاتل باشد
۱۵۲.....	بند دوم: قتل، باید عمدی باشد
۱۵۳.....	بند سوم: قتل مورث به حکم قانون یا برای دفاع نباشد
۱۵۵.....	مبحث دوم: کفر
۱۵۶.....	گفتار اول: مفهوم کفر و زمان اعتبار آن
۱۵۷.....	گفتار دوم: آثار کفر
۱۵۷.....	بند اول: نسبت به شخص کافر، اثر کفر، حرمان او از ارث است
۱۵۸.....	بند دوم: نسبت به فرزندان کافر اثری ندارد
۱۵۸.....	فصل دهم: تعارض قوانین در باب ارث
۱۶۵.....	<b>بخش دوم: وصیت</b>
۱۶۵.....	فصل اول: مفهوم، انواع و اوصاف وصیت
۱۶۵.....	مبحث اول: مفهوم وصیت
۱۶۸.....	مبحث دوم: انواع وصیت
۱۷۰.....	مبحث سوم: اوصاف ذاتی وصیت
۱۷۳.....	مبحث چهارم: تمایز وصیت تملیکی از وصیت عهدی
۱۷۴.....	مبحث پنجم: لزوم یا جواز وصیت
۱۷۵.....	مبحث ششم: ماهیت حقوقی وصیت
۱۸۰.....	فصل دوم: انشای وصیت
۱۸۰.....	مبحث اول: نقش موصی در انشای وصیت
۱۸۱.....	گفتار اول: قصد وصیت و شرایط اساسی آن
۱۸۱.....	بند اول: مباشرت در انشای وصیت
۱۸۱.....	بند دوم: وصیت فضولی
۱۸۵.....	گفتار دوم: قلمرو وصیت
۱۹۲.....	گفتار سوم: اهلیت موصی
۱۹۳.....	بند اول: وصیت مجنون ادواری
۱۹۴.....	بند دوم: وصیت صغیر ممیز
۱۹۴.....	بند سوم: وصیت سفیه
۱۹۵.....	بند چهارم: وصیت ورشکسته

۱۹۶.....	بند پنجم: وصیت اکراهی
۱۹۶.....	بند ششم: اثر خودکشی در وصیت
۱۹۷.....	گفتار چهارم: مشروع بودن جهت وصیت
۱۹۸.....	مبحث دوم: رجوع از وصیت و اقسام آن
۱۹۹.....	گفتار اول: اقسام رجوع
۱۹۹.....	بند اول: رجوع لفظی
۱۹۹.....	بند دوم: رجوع عملی
۲۰۳.....	گفتار دوم: اسقاط حق رجوع
۲۰۴.....	مبحث سوم: موصی له، قبول یا ردّ وصیت
۲۰۴.....	گفتار اول: در موصی له
۲۰۶.....	گفتار دوم: وصیت برای حمل و شرایط آن
۲۰۹.....	گفتار سوم: وصیت برای حمل سقط شده
۲۱۰.....	گفتار چهارم: اشتباه در شخص موصی له
۲۱۱.....	مبحث چهارم: انواع موصی له و نحوه تقسیم ترکه میان آنها
۲۱۲.....	مبحث پنجم: قبول یا ردّ وصیت
۲۱۲.....	گفتار اول: قبول وصیت
۲۲۰.....	گفتار دوم: ردّ وصیت
۲۲۱.....	مبحث ششم: در موصی به و شرایط آن
۲۲۱.....	گفتار اول: شرایط موصی به
۲۲۱.....	بند اول: مالیت داشته باشد
۲۲۲.....	بند دوم: منفعت عقلایی مشروع داشته باشد
۲۲۲.....	بند سوم: ملک موصی باشد
۲۲۲.....	بند چهارم: قابلیت نقل و انتقال داشته باشد
۲۲۳.....	بند پنجم: زاید بر ثلث نباشد
۲۲۳.....	گفتار دوم: تعیین مقدار ثلث
۲۲۴.....	گفتار سوم: تعیین مقدار موصی به
۲۲۵.....	بند اول: عین معین
۲۲۵.....	بند دوم: عین کلی
۲۲۶.....	بند سوم: جزء مشاع از ترکه
۲۲۶.....	بند چهارم: وصیت به منفعت
۲۲۹.....	گفتار چهارم: تصرف ورثه در عینی که به منافع آن وصیت شده است
۲۲۹.....	گفتار پنجم: وصیت بر امور متعدده زائد بر ثلث
۲۳۰.....	بند اول: صورت ترتیبی

- ۲۳۰..... بند دوم: صورت دفعی
- ۲۳۱..... فصل سوم: وصیت عهدی
- ۲۳۱..... مبحث اول: در وصی
- ۲۳۲..... گفتار اول: اهلیت و توانایی وصی
- ۲۳۳..... گفتار دوم: ردّ وصایت
- ۲۳۵..... مبحث دوم: تعدد اوصیاء و نحوه عمل آنها
- ۲۳۶..... مبحث سوم: تعیین ناظر
- ۲۳۷..... مبحث چهارم: وصیت نامه و اقسام آن
- ۲۳۸..... گفتار اول: وصیت در موارد عادی
- ۲۳۹..... گفتار دوم: وصیت در موارد فوق العاده
- ۲۴۱..... **بخش سوم: در اخذ به شفعه**
- ۲۴۱..... فصل اول: در شفعه و شرایط ایجاد آن
- ۲۴۲..... مبحث اول: مفهوم و ماهیت حقوقی شفعه
- ۲۴۳..... گفتار اول: تعریف شفعه
- ۲۴۳..... گفتار دوم: ماهیت حقوقی حق شفعه
- ۲۴۴..... گفتار سوم: اخذ به شفعه، موافق یا مخالف قواعد مسئولیت مدنی
- ۲۴۵..... مبحث دوم: شرایط ایجاد حق شفعه
- ۲۴۶..... گفتار اول: شرایط مال مورد حق
- ۲۴۶..... بند اول: غیر منقول بودن
- ۲۴۷..... بند دوم: قابل تقسیم بودن
- ۲۴۸..... بند سوم: مشاع بودن
- ۲۴۹..... بند چهارم: عین بودن حصه مشاع
- ۲۵۰..... بند پنجم: انتقال سهم مشترک به عنوان مبیع
- ۲۵۰..... گفتار دوم: شرایط شرکاء
- ۲۵۰..... بند اول: دو نفر بودن شریکان
- ۲۵۲..... بند دوم: مالک بودن شریکان
- ۲۵۵..... بند سوم: مسلمان بودن شفیع در صورت مسلمان بودن خریدار
- ۲۵۵..... مبحث سوم: خصوصیات حق شفعه
- ۲۵۵..... گفتار اول: فوریت اخذ به شفعه
- ۲۵۶..... بند اول: مقصود از فوریت، فوریت عرفی است
- ۲۵۷..... بند دوم: تأخیر اخذ به شفعه بخاطر عذر، موجب سقوط آن نیست
- ۲۵۷..... بند سوم: جهل شفیع به حق شفعه

۲۵۷.....	بند چهارم: چهل شفیع به فوریت اخذ به شفعه
۲۵۸.....	گفتار دوم: اجرای حق تبعیض در اجرای حق ممنوع است
۲۶۰.....	گفتار سوم: اجرای حق منوط به تسلیم ثمن است
۲۶۱.....	گفتار چهارم: تاریخ تملک اخذ به شفعه
۲۶۱.....	گفتار پنجم: وضعیت منافع و نمائات در اخذ به شفعه
۲۶۲.....	فصل دوم: آثار واحکام اخذ به شفعه
۲۶۲.....	مبحث اول: تأثیر اعمال حق شفعه در معاملات مشتری
۲۶۳.....	گفتار اول: اقاله بیع
۲۶۳.....	بند اول: اخذ به شفعه پیش از اقاله
۲۶۳.....	بند دوم: اخذ به شفعه بعد از اقاله
۲۶۴.....	بند سوم: اخذ به شفعه هم زمان با اقاله
۲۶۴.....	گفتار دوم: مقایسه حق خیار و حق شفعه به عنوان دو ابزار جبران ضرر
۲۶۵.....	گفتار سوم: خیارات و اخذ به شفعه
۲۶۶.....	بند اول: تقدّم زمانی فسخ بر اخذ به شفعه
۲۶۸.....	بند دوم: تقدّم زمانی اخذ به شفعه بر فسخ بیع
۲۶۹.....	بند سوم: تقدّم خیار شرط بر اخذ به شفعه
۲۷۰.....	گفتار چهارم: ضمان درک مبیع
۲۷۲.....	گفتار پنجم: ضمان ناشی از تلف و عیب
۲۷۳.....	بند اول: مسئولیت عیب و تلف جزئی مورد شفعه از حین العقد
۲۷۴.....	بند دوم: ایجاد عیب و تلف جزئی در مبیع بعد از بیع و قبل از تسلیم
۲۷۴.....	بند سوم: عیب و نقص در مورد شفعه در زمان تصرف مشتری
۲۷۵.....	بند چهارم: ایجاد عیب و تلف در مورد شفعه پس از اعمال حق شفعه
۲۷۶.....	مبحث دوم: وضع حقوقی بنا و مستحدثات مبیع
۲۷۷.....	مبحث سوم: اسقاط حق شفعه
۲۷۹.....	فهرست منابع